

- 25 A) PUDASJÄRVI, Säynäjärvi, Parsiaismaa
 44 B) PUDASJÄRVI, Saunajärvi, Lapinsaari

(62)

Säynäjärvi, Parsiaismaa

Löydöt: KM 2432:1-4 (rautakirves, varsiputkellinen keihäänkärki, hopealla silattu ruodollinen veitsi, kaksiteräinen ruodollinen nuolenkärki, renkaallinen solitus arvatenkin vyöstä). "Löytänyt torpanpoika Johan Jaakonpoika Mertala v. 1885 Pudasjärven pit. Siuruan kyl. Säynäjärven kruununtorppaan kuuluvasta Parsiaisenmaa -nimisestä paikasta kaivaessaan lapiolla kangasta. Saatu virkateitse v. 1886"

x = 6105

y = 6219

z = n. 98-99 m (top.kartta lehti 3514 02, KUIKKASUO) (ote 1:10000 liitteenä)

Tarkastaessani 6.8.1979 virkamatkan ohessa yllämainittujen esineiden löytöpaikan, jonka läheisyyteen nykyisin on tieyhteys, ilmenivät annetut tiedot luotettaviksi: Löytäjäksi ilmoitetun Johan Jaakonpoika Mertalan sukua elää edelleen Säynäjärven pohjoisrannalla sijaitsevilla taloissa ja 'Parsiaisenmaa' on edelleenkin käytössä oleva nimi, joskin se kartalla on saanut muodon 'Parsiaismaa'. Oppaanani oli läntisimmän talon eli Kuuselan isäntä ja hän kertoi hyvin tietävänsä, että tämänkaltainen löytö on tehty ja että esineet ovat nykyisin "jossain museossa". Löytökohdaksi hän osoitti järven keskivaiheen pohjoisrannalla sijaitsevan kangasmaan etelärinteen, jossa mustikkavarpujen peittämässä metsämaassa erottui selvästi useita kuoppia ja ehkä myös rakennuksen pohja. Paikka on Mäntylän talon pihasta n. 150 m länteen ja rantaviivasta n. 80 m pohjoiseen (Mäntylän taloa asuu Eemeli Mertalan leski Hilma Mertala). Oppaanani mukaan löytöpaikka sijaitsee Heikki Lahdenperän huvilatontilla, jonka nimi on Kotirinne ja top.kartan mukaan RN:o 31:7 Siuruan kylässä. Parsiaismaa oli oppaanin ilmoituksen mukaan koko kyseisen metsäperän yleisnimi. - Kuopista ja suotuisasta sijainnista päätellen kyseessä on kaiketi lappalaiskalmisto, ehkä myös asuinpaikka.

Oheisen liitteen kuvat:

Kuva 1 on otettu Säynäjärven etelärannalta ja siinä näkyy laittimaisena vasemmalla Kuusela ja oikeassa reunassa hämöttää Mäntylän rakennuksia. Löytöpaikka on metsikössä nuolen osoittamassa kohdassa. Kuva 2 on otettu löytöpaikalla lounaan suuntaan.

Saunajärvi, Lapinsaari

Edellä selostetun tarkastuskohteen oppaani ilmoituksen perusteella käväisin samana iltana myös Saunajärvellä, jossa tiedettiin olevan lappalaisten hautausmaan. Sain järven lounaisrannan läntisimmästä huvilasta lainaksi soutuveneeseen tarkoitusta varten. Tarkastuksessa ilmeni, että tämän top.kartalle Lapinsaareksi merkityn saaren melko tasaisella laella on mustikkavarpu-aluskasvillisuuden peitossa havaittavissa puolisen tusinaa suurehkoja hautauspaikkaan viittaavia kookkaita kuoppia siten kuin olen merkinnyt seuraavalle sivulle piirrettyyn luonnokseen. Veneen käyttöäni antaneelta henkilöltä saamani tiedon mukaan hauta-alueen länsipuolella olevan huvilan omistavat kuorma-autoilija Armo Kokko ja hänen vaimonsa, opettaja Marjatta Kokko (Oulu, Tornihaukantie 10-12 A, puh. 981-17744). Hauta-alueen lounaanpuoleisen huvilan omistajaksi ilmoitettiin "konemies Luonuansuu, jonka työpaikkana on Oulun KESKO". Ehkä hän on puh.luetteloon merkitty asentaja Erkki Luonuansuu (Oulu, Torpant. 104, puh. 981-331778).

Top.kartan lehti N:o 3514 01 (ISO ISTERINJÄRVI), ote liitteenä (1:10000)

x = 5990

y = 6895

z = n. 111 m

Kuva 3 on otettu yhden kuopan yli lounaan eli Luonuansuun huvilan suuntaan.

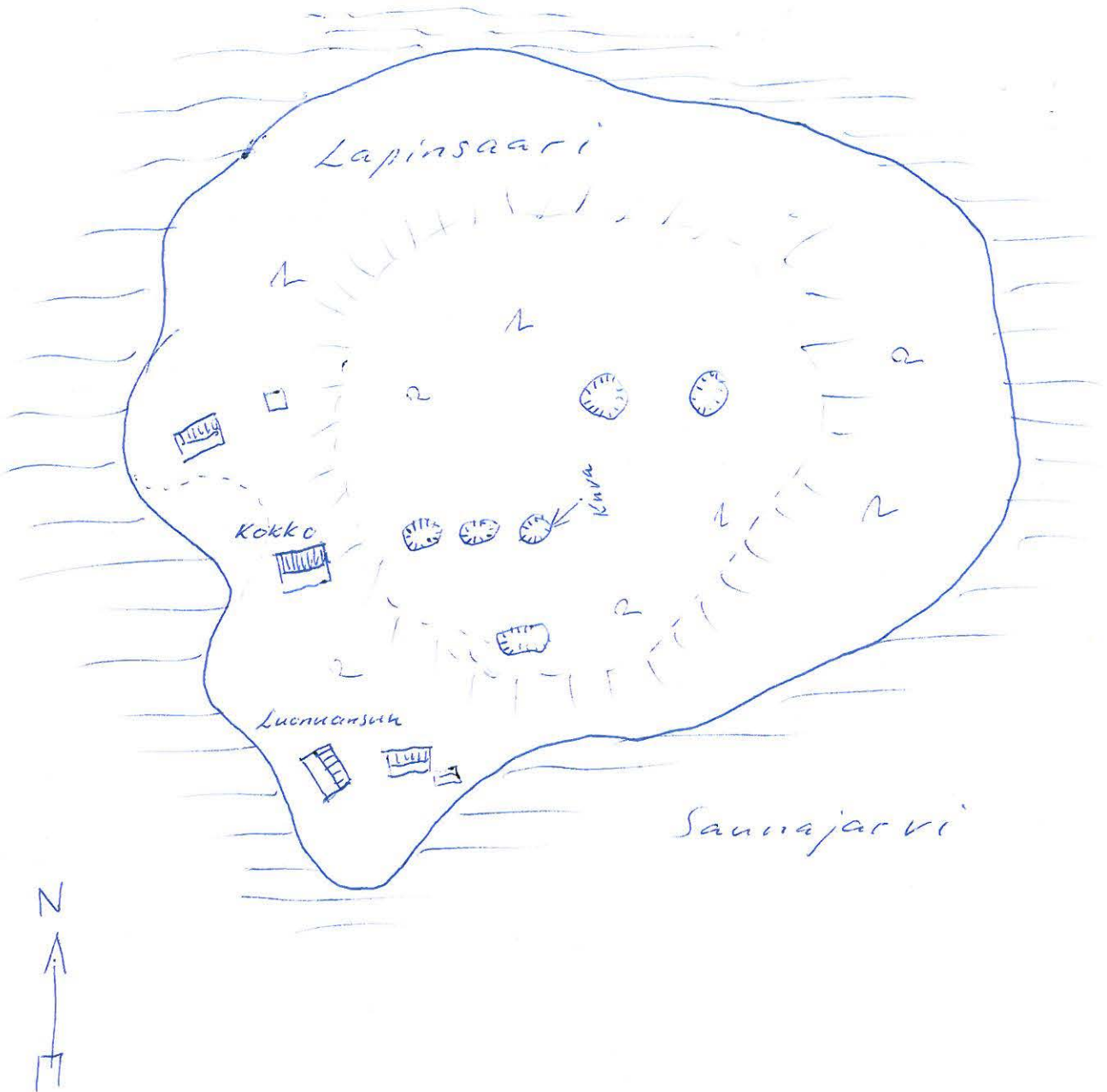
Liitteenä kuvataulu (3 valokuvaa) ja otteita top.kartoista 2 kpl

Helsingissä 28.9.1979

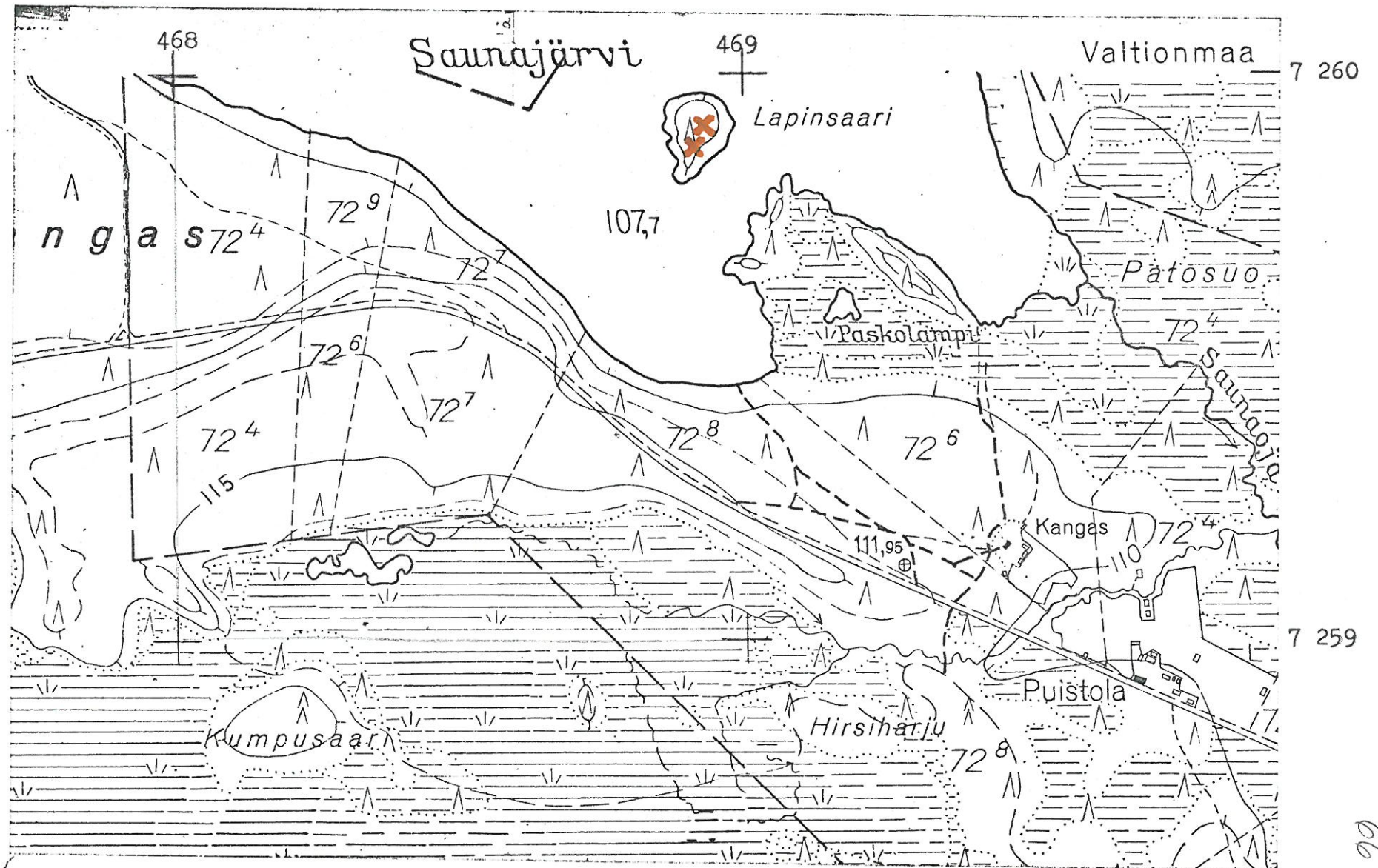
Aarni Erä-Esko

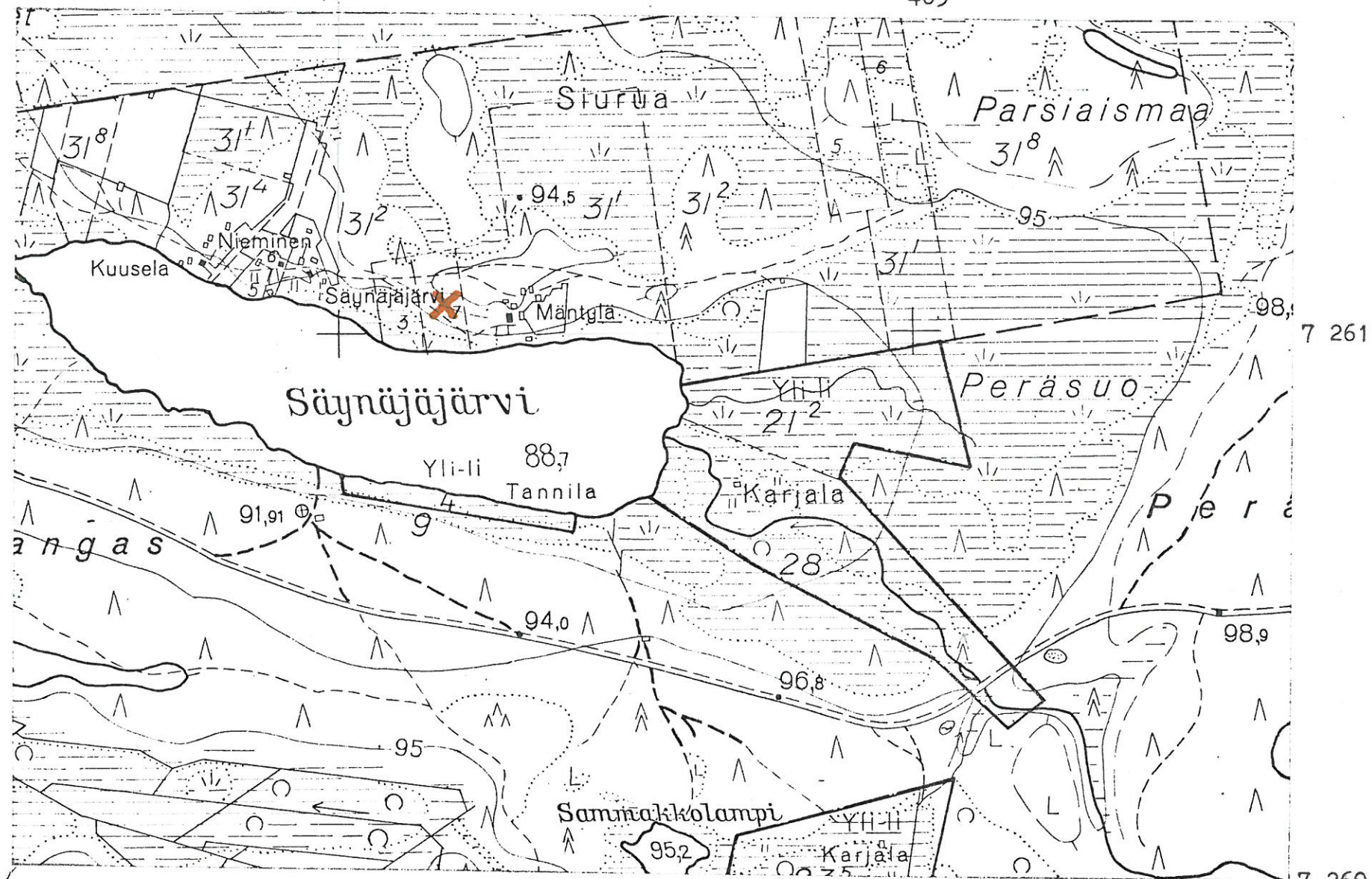
 = hautakuoppa

Luonnos n. 1:1000 / A. E. E. 6.8.77

Ote top.kartasta 1:10 000 (lehti N:o 3514 01 D) LEHTI ISO ISTERINJÄRVI

Ote top.kartasta 1:10 000 (lehti N:o 3514 02 A) KUIKKASUO

Kuva 1

Säynäjäjärvi, Porsiaismaa

Kuva 2

Säynäjäjärvi, Porsiaismaa

Kuva 3

Saunajärvi, Lapinsaari

Liite A. Erä-Eskon kertonutseen
1923